

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

А.Д. Остапчук

«_____» _____ 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри виробничого та
інвестиційного менеджменту

Протокол № 12 від «12» травня 2021 р.

Завідувач кафедри

Л.В. Шинкарук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОЕКТНИЙ АНАЛІЗ»

Спеціальність
Освітня програма
Факультет
Розробник

075 Маркетинг

Маркетинг

Аграрного менеджменту

к.е.н., доцент Биховченко В.П.

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Проектний аналіз»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>075 Маркетинг</i>	
Освітня програма	<i>Маркетинг</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістовних модулів	2	
Курсовий проект	Немає	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	3	
Семестр	5	
Лекційні заняття	15	
Практичні, семінарські заняття	30	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	75	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Проектний аналіз» формування у студентів комплексу знань з методології аналізу проектних рішень, розробки й обґрунтування проектів для задоволення суспільних і особистих потреб в умовах обмеженості ресурсів, способи та засоби залучення ресурсів для реалізації цих проектів..

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

ознайомити з термінами, поняттями та категорійним апаратом у сфері проектного аналізу;
оволодіти методами ідентифікації, підготовки, аналізу і здійснення інвестиційних проектів;
викласти сучасні підходи для реалізації елементів проектного аналізу;
ознайомити із можливостями застосування загальних елементів соціального аналізу
навчити здійснювати кількісний і якісний аналіз грошових потоків;
визначати стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття проектних рішень;
ознайомити з основами здійснення аналізу економічної привабливості та ефективності проекту;
отримати системне уявлення про методи оцінки проектів, способи і засоби залучення ресурсів для їх реалізації та механізмів управління ними;
формулювати висновки та рекомендації щодо соціального ефекту від впровадження проекту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

основними концепції, методи і підходи, які використовуються в світовій практиці при аналізі проектних рішень,
понятійний апарат в проектному аналізі;
форми та методи проведення проектного аналізу;
методи здійснення економічних і техніко-технологічних розрахунків визначення економічної вартості проекту;
інструменти визначення безбитковості проекту;

вміти:

ставити цілі і завдання на кожному етапі здійснення проектного аналізу;
оцінювати результати реалізації проектів і фаз управління ними;
здійснювати оцінку внутрішнього середовища проекту
використовувати адекватні завданням проектного аналізу програмні продукти;
виявляти найважливіші проблеми, пов'язані з реалізацією проектів на регіональному, галузевому та місцевому рівнях.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК):

- здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі;
- здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для

– повного терміну денної форми навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. БАЗОВІ ПОЛОЖЕННЯ, ІНСТРУМЕНТАРІЙ ТА ПРОЦЕДУРИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У ПРОЕКТНОМУ АНАЛІЗІ

Тема 1. Суть і зміст проектного аналізу. Концепція проекту

Суть і зміст проектного аналізу. Концепція проекту та його життєвий цикл. Поняття проекту, основні його ознаки. Класифікація проектів та поняття економічної взаємозалежності проектів. Середовище проекту та його учасники. Поняття життєвого циклу проекту (фаза, стадія та етап проектного циклу). Передінвестиційна фаза проекту. Проектний аналіз, як складова управління проектами. Базові питання аналізу проектів. Еволюція та принципи проектного аналізу.

Тема 2. Концепція затрат і вигід у проектному аналізі

Визначення цінності проекту. Поняття явних і неявних вигід і затрат в проекті. Альтернативна вартість та її використання у проектному аналізі. Визначення вигід та затрат у проектному аналізі. Витрати та вигоди у проектному аналізі. Методика розрахунку додаткових вигіді додаткових затрат. Оцінка альтернативної вартості. Оцінка вартості грошей у часі. Причини зміни вартості грошей у часі. Поняття майбутньої і теперішньої вартості. Фактори що впливають на вартість грошей. Поняття грошового потоку. Традиційний, чистий, операційний, фінансовий та загальний грошові потоки. Розрахунок дисконтованого грошового потоку. Релевантні та додаткові грошові потоки. Кумулятивний грошовий потік. Урахування інфляції в проектному аналізі. Вплив амортизації на величину грошового потоку.

Тема 3. Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття проектних рішень

Поняття проектного ризику та його види. Зовнішні та внутрішні проектні ризики. Ризики що піддаються страхуванню. Кількісний підхід до оцінки ризику. Аналіз чутливості та аналіз сценаріїв Імітаційний метод Монте-Карло. Методи зниження ризиків у проектах: диверсифікація, страхування, хеджування. Принципи оцінки ефективності проектних рішень. Система аналітичних показників. Що дозволяють визначити прийнятність капітальних вкладень. Інтегральні показники. Система пріоритетів при виборі проекту. Експертно-аналітичні методи. Конкурс проектів. Критерії відбору інвестиційних проектів.

Тема 4. Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності

Принципи оцінки ефективності проектних рішень. Система аналітичних показників, що дозволяють визначити прийнятність капітальних вкладень. Методи оцінки ефективності інвестицій. Інтегральні показники. Система пріоритетів при виборі проекту. Експертно-аналітичні методи. Конкурс проектів. Критерії відбору інвестиційних проектів. Класифікація методів оцінки економічної ефективності. Види ефективності інвестиційних проектів. Методика розрахунку інтегральних показників. Показники ефективності інвестицій. Поточні витрати. Прямі, непрямі, постійні та змінні витрати. Управління структурою витрат проекту. Аналіз безбитковості та запас міцності. Маржинальний дохід на одиницю продукції. Показники ефективності проекту. Чистий приведений дохід. Внутрішня норма рентабельності. Коефіцієнт вигід\витрат. Індекс прибутковості т строк окупності проекту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ

Тема 5. Технічний аналіз

Технічні аспекти проекту. Цілі технічного аналізу та його місце у підготовці інвестиційного проекту. Зміст технічного аналізу проекту. Рекомендації щодо технічного аналізу: місце реалізації проекту, масштаб, технології, обладнання, інфраструктура, схема підприємства, графік виконання проекту, підготовка та освоєння виробництва, забезпечення якості, розрахунок витрат матеріальнотехнічного постачання, витрати виробництва та збуту. Мета і завдання технічного аналізу. Аналіз технічної життєздатності проекту. Завдання інженерного проектування. Етапи проведення робіт з технічного аналізу

проектів. Схема виконання робіт з оцінки технічних аспектів проекту. Основні аспекти технічного аналізу проекту. Аналіз джерел сировини. Фактори, які впливають на вибір технології. Етапи розробки проектної документації. Заходи з розробки проектної документації.

Тема 6. Інституційний аналіз

Завдання інституційного аналізу, його мета та методи. Зовнішні фактори впливу на проект: політико-правові фактори, економічні фактори. Оцінка ступеня впливу зовнішніх факторів. Внутрішнє середовище проекту. Узагальнення цілей проекту та цілей організації. Оцінка рівня та діапазону управління. Кадрове забезпечення проекту. Структурний поділ організації. Оцінка розподілу видів діяльності по підрозділах. Елементи інституційного аналізу. Оцінка впливу зовнішніх факторів на проект. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Оцінка впливу внутрішніх факторів на проект. Методи оцінки персоналу .

Тема 7. Економічний аналіз

Оцінка майнового стану підприємства. Коефіцієнтний аналіз. Коефіцієнт зносу основних засобів. Коефіцієнт оновлення основних засобів. Коефіцієнт вибуття основних засобів. Цілі фінансового аналізу, його завдання та моделі. Показники ліквідності та рентабельності. Прогнозування продажу та розрахунок капітальних витрат проекту. Розрахунок витрат в оборотних коштах. Види джерел фінансування та бюджет проекту. План прибутку проекту. Податковий план. Баланс грошових потоків. Мета і завдання фінансового аналізу. Завдання аналізу фінансового стану.

Тема 8. Соціальний аналіз

Мета та зміст соціального аналізу. Вартісна оцінка соціального ефекту. Соціальне середовище проекту. Компоненти соціального аналізу: соціальне середовище, характеристика населення проекту, проектування соціокультурного середовища, залучення населення до роботи над проектом, індикатори соціального розвитку Цілі екологічного аналізу. Оцінка очевидних екологічних наслідків проекту. Урахування взаємозалежності вигід та витрат. Використання механізму оцінки наявних вигід і витрат. Оцінка змін продуктивності. Підхід альтернативної вартості. Підхід заснований на оцінці втрати доходу. Аналіз ефективності витрат. Оцінка превентивних витрат. Диференціація заробітної плати. Використання сурогатних цін.

Структура навчальної дисципліни

«Проектний аналіз»

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. Базові положення, інструментарій та процедури прийняття рішень у проектному аналізі														
Тема 1. Суть і зміст проектного аналізу. Концепція проекту		15	2	4				9	15	1				14
Тема 2. Концепція затрат і вигід у проектному аналізі		15	2	4				9	15	1				14
Тема 3. Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття проектних рішень		15	1	4				10	15		2			13
Тема 4. Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності		15	2	4				9	15		2			13
Разом за змістовним модулем 1		60	7	16				37	60	2	4			54
Змістовний модуль 2. Функціональні аспекти проектного аналізу														
Тема 5. Технічний аналіз		15	2	4				9	15	1	1			13
Тема 6. Інституційний аналіз		15	2	2				11	15	1	1			13
Тема 7. Економічний аналіз		15	2	4				9	15	1	1			13
Тема 8. Соціальний аналіз		15	2	4				9	15	1	1			13
Разом за змістовним модулем 2		60	8	14				38	60	4	4			52
Усього годин		120	15	30				75	120	6	8			106

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
не передбачено навчальним планом		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть і зміст проектного аналізу. Концепція проекту	4
2	Концепція затрат і вигід у проектному аналізі	4
3	Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття проектних рішень	4
4	Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності	4
5	Технічний аналіз	4
6	Інституційний аналіз	2
7	Економічний аналіз	4
8	Соціальний аналіз	4

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
не передбачено навчальним планом		

7. Контрольні питання, комплекси тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

7.1. Контрольні питання:

1. Визначення економічної вартості проекту.
2. Елементи інституційного аналізу.
3. Типи впливу проекту на навколишнє середовище.
4. Методичні підходи до проведення екологічного аналізу.
5. Зміст робіт з соціального аналізу.
6. Оцінка соціального середовища проекту.
7. Розрахунок точки беззбитковості.
8. Поняття проектного ризику.
9. Методи аналізу і прогнозування ризику.
10. Методи зниження ризику в проекті.
11. Зовнішні фактори, що впливають на організацію проекту.
12. Внутрішнє середовище проекту.
13. Цілі екологічного аналізу.
14. Загальнозастосовні методики проектного аналізу.
15. Цілі й завдання аналізу проектних ризиків.
16. Методи аналізу й оцінки ризиків інвестиційних проектів.
17. Розробка концепції маркетингу.
18. Особливості підготовки фінансового обґрунтування проекту.
19. Фінансування проекту.
20. Поняття про проект.
21. Види проектів та їх класифікація.
22. Оточення проекту та його учасники.
23. Поняття життєвого циклу проекту.
24. Витрати і вигоди в проектному аналізі.
25. Альтернативна вартість та альтернативні рішення.
26. Концепція оцінки вартості грошей у часі.
27. Поняття грошового потоку.
28. Урахування впливу інфляції на грошові потоки від проекту.
29. Вплив амортизації на величину грошового потоку.
30. Принципи оцінки ефективності проектних рішень.
31. Неформальні процедури відбору та оцінки проектів.
32. Структура витрат проекту.
33. Мета та зміст соціального аналізу.
34. Соціальне середовище проекту.
35. Проектування соціокультурного середовища проекту.
36. Залучення населення до роботи по проекту.
37. Цілі, завдання та моделі фінансового аналізу.
38. Оцінка фінансового стану і фінансових результатів діяльності фірми.
39. Прогнозування продажів та витрат по проекту.
40. Джерела фінансування та розрахунок бюджету проекту.
41. Які дослідження проводяться при виборі об'єкта інвестування?
42. Що може бути об'єктом інвестиційної діяльності?
43. Хто може бути суб'єктом інвестиційної діяльності?
44. Що являє собою інвестиційна стратегія підприємства?
45. Що таке альтернативні проекти?
46. Що таке взаємозаміщуючі проекти?
47. Що таке синергічні проекти?
48. Що таке умовні проекти?
49. Як класифікуються проекти за видом?
50. Як класифікуються проекти за типом?

51. За якими ознаками здійснюється класифікація проектів?
52. Як розподіляються інвестиції за спрямованістю діяльності?
53. Дати визначення нетто-інвестицій.
54. Дати визначення брутто-інвестицій.
55. Дати визначення екстенсивних інвестицій.
56. Дати визначення життєвого циклу проекту.
57. Назвіть учасників проекту.
58. Недоліки методу оцінки ефективності інвестиційних проектів на основі розрахункової норми прибутку.
59. Недоліки методу оцінки ефективності інвестиційних проектів на основі розрахунку строку окупності.
60. Наведіть формулу розрахунку простого строку окупності.
61. Приведіть формулу розрахунку AROR (розрахункової норми прибутку)
62. Наведіть формулу розрахунку внутрішньої норми прибутковості.
63. Наведіть формулу розрахунку чистого грошового потоку (ЧДП).
64. Наведіть формулу розрахунку чистого приведеного доходу (ЧПД).
65. Розкрийте зміст поняття «внутрішня норма прибутковості»
66. Навести формулу залежності рентабельності власного капіталу від ставки інвестування і частки позикового капіталу.
67. У чому виявляється «ефект податкової пільги» за участі позикового капіталу?
68. Назвіть позитивні сторони участі позикового капіталу в проекті.
69. Назвіть негативні сторони участі позикового капіталу в проекті.
70. Дати визначення поняття невизначеності при оцінці ризиків у проекті.
71. Дати визначення поняття ризику в проектному аналізі.
72. Назвіть умови виникнення ризику в проектному аналізі.
73. Що таке ризик капітальних вкладень?
74. Дати визначення внутрішніх ризиків.
75. Дати визначення зовнішніх ризиків.
76. Окреслити призначення аналізу ризику.
77. Назвати види аналізу ризиків. Дати визначення кожного з них.
78. Назвати методи кількісного аналізу ризиків.
79. Назвати методи якісного аналізу ризиків.
80. У чому полягає суть методу експертних оцінок ризику в проекті?
81. Які два правила необхідно враховувати в методі експертних оцінок?
82. У чому полягає суть методу аналізу чутливості?
83. Що показує і як визначається еластичність зміни NPV?
84. З якою метою використовується «матриця чутливості» при аналізі ризику в проекті?
85. У чому полягає суть методу «дерева рішень» при аналізі ризику в проекті?
86. У чому полягає суть методу «аналізу сценаріїв» при аналізі ризику в проекті?
87. Які варіанти сценаріїв застосовують у методі «аналізу сценаріїв»?
88. У чому полягає завдання аналітика, який займається аналізом ризиків у проекті?
89. У чому полягає суть методу «Дельфі» для аналізу ризику в проекті?
90. У чому полягає суть методу «Монте-Карло» для аналізу ризику в проекті?
91. Метод визначення «критичних точок». Використання операційного важеля (лівериджу) у проектному аналізі.
92. Дайте визначення «беззбитковість»?
93. Як визначити обсяг продукції у вартісному і натуральному вираженні для забезпечення цільового прибутку підприємства?
94. Економічний зміст коефіцієнта маржинального прибутку.
95. Що таке операційний прибуток підприємства?
96. Що ви розумієте під цільовим прибутком підприємства?
97. Що таке маржинальний прибуток?

98. Дайте визначення точки беззбитковості.
99. Назвіть мету маркетингового аналізу.
100. Поясніть економічний зміст поняття «технологічна інфраструктура».

7.2. Тести:

1. Проект це:

- а) план довгострокових фінансових вкладень;
- б) бізнес-план;
- в) програма дій з використання фінансових ресурсів та їх впровадження;
- г) завдання з певними вхідними даними і запланованими результатами (цілями), що обумовлюють спосіб його рішення;
- д) комплекс взаємопов'язаних заходів, розроблених для досягнення певних цілей протягом певного часу при встановлених ресурсних обмеженнях.

2. До головних ознак проекту не відносяться:

- а) зміна стану для досягнення мети проекту;
- б) обмеження в часі;
- в) обмеження ресурсів;
- г) складність;
- д) неповторність.

3. Проектний аналіз не може розглядатися як:

- а) інструмент планування і розвитку певної діяльності;
- б) сукупність методів і прийомів, за допомогою яких можна розробити проект, визначивши умови його успішної реалізації;
- в) стадія життєвого циклу проекту;
- г) метод, що дозволяє системно оцінити переваги і недоліки проектів;
- д) певна філософія бізнесу, освоївши яку можна успішно вести свої справи.

4. До внутрішнього середовища проекту належать:

- а) кліматичні умови;
- б) рівень інформаційних технологій;
- в) умови і рівень життя;
- г) стиль керівництва проектом;
- д) рівень оподаткування.

5. До учасників проекту не належать:

- а) замовник;
- б) субконтрактор;
- в) інвестор;
- г) контрактор;
- д) ріелтер.

6. Інвестиції це:

- а) вкладення коштів, майнових та інтелектуальних цінностей у матеріальні і нематеріальні активи, корпоративні права та цінні папери з метою одержання прибутку або соціального ефекту;
- б) витрати матеріальних, фінансових, інтелектуальних ресурсів з метою одержання доходу;
- в) капітальні вкладення;
- г) кошти, вкладені в об'єкт розвитку.

7. За масштабом проекти поділяють на:

- а) монопроекти, мегапроекти, мультипроекти;

- б) технопроекти, екопроекти, синергічні проекти;
- в) соціальні, економічні, організаційні, технічні, змішані;
- г) малі, середні, великі.

8. Зовнішнє оточення проекту:

- а) законодавча база країни;
- б) методи і засоби комунікації;
- в) рівень цін;
- г) рівень освіти;
- д) матеріально-технічне постачання.

9. За класифікацією UNIDO виділяють такі фази проекту:

- а) концептуальна, контрактна, фаза реалізації;
- б) попереднє техніко-економічне обґрунтування, висновок по проекту і рішення про інвестування;
- в) аналіз проблеми, розробка концепції та детальний розгляд проекту, використання результатів реалізації та ліквідація об'єктів проекту;
- г) передінвестиційна, інвестиційна, експлуатаційна;
- д) фаза проектування і впровадження.

10. Цикл проекту це час:

- а) від ідентифікації до завершення впровадження проекту;
- б) від ідентифікації до початку впровадження проекту;
- в) від завершення підготовки проекту до завершення його впровадження;
- г) від початку підготовки проекту до завершення його впровадження;
- д) впровадження проекту.

11. На стадії реалізації проект здійснюється до моменту:

- а) підготовки технічних креслень;
- б) виділення всіх необхідних ресурсів;
- в) введення в експлуатацію;
- г) завершення експлуатації.

12. На стадії остаточної оцінки проводиться оцінка:

- а) імовірності реалізації проекту;
- б) перспективності проекту;
- в) ступеня досягнення поставлених цілей;
- г) витрат і вигод по проекту.

13. При доборі ідей проекту не враховується:

- а) ризик;
- б) обов'язки зацікавлених сторін;
- в) масштаб;
- г) вигоди і витрати;
- д) грошова одиниця країни.

14. На етапі ідентифікації не передбачається:

- а) визначення джерел сприяння виконання проекту;
- б) визначення цілей проекту;
- в) створення програми розробки проекту;
- г) підготовка документів для одержання кредитів;
- д) оцінка альтернативних варіантів.

15. До інвестиційної фази проекту належать стадії:

- а) інженерно-технічне проектування;

- б) детальне проектування;
- в) виробничий маркетинг;
- г) будівництво;
- д) здача в експлуатацію.

16. На стадії ідентифікації:

- а) визначаються інвестиційні можливості на рівні сектора економіки або на рівні підприємства;
- б) проводиться відбір цілей проекту та визначення його завдань;
- в) готується вся необхідна інформація для ухвалення рішення про інвестування проекту;
- г) проводиться розробка функціональної схеми і плану промислового підприємства.

17. Здача проекту в експлуатацію включає такі види робіт:

- а) будівельне планування;
- б) підготовку будівельної документації;
- в) передексплуатаційні перевірки;
- г) пробні пуски;
- д) експлуатаційні іспити.

18. На стадії розробки й експертизи:

- а) визначаються інвестиційні можливості на рівні сектора економіки або на рівні підприємства;
- б) проводиться визначення цілей проекту та його завдань;
- в) готується вся необхідна інформація для ухвалення рішення про інвестування проекту;
- г) проводиться розробка функціональної схеми і плану промислового підприємства.

19. До передінвестиційної фази проектного циклу не належать:

- а) розробка й експертиза;
- б) детальне проектування;
- в) ідентифікація;
- г) підготовка і проведення тендерів.

20. В експлуатаційну фазу не входить стадія:

- а) здачі в експлуатацію;
- б) заміни і відновлення;
- в) виробничого маркетингу;
- г) виробничої експлуатації;
- д) розширення та інновацій.

21. Інвестиційна фаза передбачає такі стадії:

- а) інженерно-технічне проектування;
- б) детальне проектування;
- в) виробничий маркетинг;
- г) всі попередні відповіді вірні;
- д) вірні відповіді а) і в).

22. На стадії детального проектування:

- а) визначаються інвестиційні можливості на рівні сектора економіки або на рівні підприємства;
- б) проводиться визначення цілей проекту та його завдань;
- в) готується вся необхідна інформація для ухвалення рішення про інвестування проекту;
- г) проводиться розробка функціональної схеми і плану промислового підприємства.

23. Реінвестиції

- а) здійснюються в момент заснування якого-небудь проекту;
- б) спрямовуються на розширення потенціалу проекту;
- в) спрямовуються на придбання або виготовлення нових засобів виробництва;
- г) складаються з нетто-інвестицій та реінвестицій;
- д) власний варіант відповіді.

24. Підприємство для реалізації інвестиційного проекту одержує від інвестора 450 000 гр.од. Визначити суму, отриману інвестором через 7 років, якщо за умовами кредитного договору складна ставка відсотків –15% річних.

- А) 1126 303
- Б) 1128 689
- В) 1197 000
- Г) власний варіант

25. Під яку складну ставку позикового відсотка інвестор повинен надати кредит фірмі для реалізації проекту, якщо він вкладає 600 000 гр.од. і хоче збільшити власний капітал у три рази за 5 років (нарахування відсотків раз на рік).

- А) 25%
- Б) 21%
- В) 24,5%
- Г) власний варіант

26. Визначити, яку суму необхідно вкласти в інвестиційний проект інвестор, якщо згідно з умовою кредитного договору використовується складна процентна ставка – 20 % річних, термін кредиту – 4 роки. Інвестор розраховує одержати 200 млн. гр.од.

- А) 96 426 303
- Б) 92 028 600
- В) 96 460 000
- Г) власний варіант

27. Підприємство для реалізації інвестиційного проекту одержує від інвестора 300 000 гр.од. Визначити суму, отриману інвестором через 7 років при складній ставці відсотків – 24% річних.

- А) 1326 303
- Б) 13 525 310
- В) 1352 300
- Г) власний варіант

28. Визначити, за який термін вкладена в проект сума в розмірі 80 000 000 гр.од. збільшиться до 170 000 000 гр.од., якщо інвестор вклав кошти в проект під 17% річних (за складною схемою нарахування відсотків).

- А) 4,7
- Б) 3,2
- В) 5,1
- Г) власний варіант

29. Визначити, під яку складну ставку позикового відсотка інвестор повинен надати кредит у розмірі 200 000 у.о. фірмі для реалізації проекту, якщо інвестор дає кредит на 5 років і розраховує на збільшення свого капіталу до 600 000 у.о.

- А) 25%
- Б) 28,5%
- В) 24,5%
- Г) власний варіант

30. Підприємство для реалізації інвестиційного проекту одержує від інвестора 30 000 гр.од. Визначити суму, отриману інвестором через 7 років при складній ставці відсотка – 15% річних.

- A) 788 100
- Б) 78 689
- В) 79 800
- Г) власний варіант

31. Визначити, яку суму необхідно вкласти в проект реконструкції заводу інвестори при використанні складної ставки 24% річних, терміном на три роки, якщо він очікує одержати 100 000 000 гр.од.

- A) 52 450 000
- Б) 55 485 000
- В) 58 522 000
- Г) власний варіант

32. Підприємство для реалізації інвестиційного проекту одержує від інвестора 200 000 гр.од. Визначити суму, отриману інвестором через 5 років, якщо за умовою кредитного договору складні відсотки нараховуються за ставкою 12% річних.

- A) 489 100
- Б) 352 460
- В) 38 522
- Г) власний варіант

33. Підприємство для реалізації інвестиційного проекту одержує від інвестора 200 000 гр.од. Визначити суму, отриману інвестором через 5 років, якщо за умовою кредитного договору складна ставка відсотків – 28% річних:

- A) 553 900
- Б) 687 200
- В) 643 800
- Г) власний варіант

34. Під яку складну ставку позикового відсотка інвестор повинен надати кредит фірмі для реалізації проекту, якщо він хоче збільшити власний капітал у три рази за 5 років (нарахування відсотків раз у рік):

- A) 25%
- Б) 22,5%
- В) 24,5%
- Г) власний варіант

35. Визначити, яку суму необхідно вкласти в інвестиційний проект інвестору, якщо згідно з умовою кредитного договору використовується складна процентна ставка – 15 % річних, термін кредиту – 4 роки. Інвестор очікує одержати 200 000 гр.од.:

- A) 114 100
- Б) 114 500
- В) 114 360
- Г) власний варіант

36. Інвестор надав кредит для реалізації інвестиційного проекту підприємству терміном на 5 років. Визначити розмір щорічних платежів підприємства при складній ставці 15% річних (платежі наприкінці року) для одержання інвестором суми в розмірі 650 000 гр.од.

- A) 96 400
- Б) 96 405
- В) 98 522

Г) власний варіант

37. Інвестор дав кредит для реалізації інвестиційного проекту підприємству терміном на 7 років. Визначити розмір щорічних платежів підприємства при складній ставці 15% річних (платежі наприкінці року) для одержання інвестором суми в розмірі 750 тис. грн. од.

А) 80 303

Б) 67 750

В) 18 0271

Г) власний варіант

38. На основі щорічних відрахувань підприємства в розмірі 12 000 000 грн.од. з нарахуванням на них відсотків за складною ставкою 12%, формується фонд протягом 4 років. Визначити, яку суму одержить інвестор.

А) 57 026 303

Б) 57302868,9

В) 57 351 600

Г) власний варіант

39. На основі щорічних відрахувань підприємства в розмірі 8000 грн.од. з нарахуванням на них відсотків за складною ставкою 10%, формується фонд. Визначити суму фонду через 6 років.

А) 69 100

Б) 5868

В) 61724,8

Г) власний варіант

40. Інвестор надав підприємству кредит для реалізації проекту терміном на 9 років. Визначити розмір щорічних платежів при складній ставці – 24 % річних (платежі наприкінці року) для одержання інвестором суми в розмірі 650 000 грн.од.

А) 26 303

Б) 28 689

В) 38 522

Г) власний варіант

41. Інвестор надав підприємству кредит для реалізації проекту терміном на 6 років. Визначити розмір щорічних платежів при складній ставці 15% річних (платежі наприкінці року) для одержання інвестором суми в розмірі 850 000 грн.од.

А) 367 472

Б) 36 750

В) 97 102

Г) власний варіант

42. Відповідно до кредитного договору загальна сума боргу (з відсотками) погашається підприємством рівними частинами протягом 4 років (рівними виплатами) у розмірі 570 000 грн.од. Інвестор надав кредит під 15% річних (складна ставка відсотка) для реалізації проекту. Знайти основну суму боргу.

А) 1627 350

Б) 2867 720

В) 138 580

Г) власний варіант

43. На основі щорічних відрахувань підприємства в розмірі 8000грн.од. з нарахуванням на них відсотків за складною ставкою 20% формується резервний фонд протягом 10 років. Визначити розмір фонду за даний період.

- A) 223 900
- Б) 207 672
- В) 205 672
- Г) власний варіант

44. Визначити, який розмір щорічних платежів при складній ставці 15% річних для погашення протягом 5 років кредиту підприємства, взятого для реалізації інвестиційного проекту, у розмірі 480 000 гр.од.

- A) 123989,52
- Б) 207675,45
- В) 143 190
- Г) власний варіант

45. На основі щорічних відрахувань підприємця в розмірі 12 000 гр.од. з нарахуванням на них відсотків за складною ставкою 9% формується резервний фонд протягом 6 років. Визначити розмір фонду через заданий період.

- A) 90 280
- Б) 112 868
- В) 97 000
- Г) власний варіант.

46. Припливом коштів називають:

- а) результати, пов'язані з реалізацією продукту проекту, і кошти, отримані від реалізації або продажу основних фондів на останньому кроці проекту;
- б) сума інвестицій, необхідна для придбання основного капіталу (земля, будинки, спорудження, устаткування, нематеріальні активи) і оборотних коштів (придбання сировини, комплектуючих матеріалів), необхідних для запуску виробництва;
- в) це нарощення результатів сальдо реальних грошей по кроках проекту.

47. Поток реальних грошей $F(t)$ називається:

- а) різниця між припливом і відтоком коштів від інвестиційної й операційної діяльності в кожному періоді здійснення проекту (на кожному кроці розрахунку);
- б) різниця між припливом і відтоком коштів від інвестиційної, операційної і фінансової діяльності на кожному кроці розрахунку;
- в) нарощення результатів сальдо реальних грошей по кроках проекту.

48. Сальдо реальних грошей це:

- а) різниця між припливом і відтоком коштів від інвестиційної й операційної діяльності в кожному періоді здійснення проекту (на кожному кроці розрахунку);
- б) різниця між припливом і відтоком коштів від інвестиційної, операційної і фінансової діяльності на кожному кроці розрахунку;
- в) нарощення результатів сальдо реальних грошей по кроках проекту.

49. Негативна величина сальдо накопичених реальних грошей свідчить про:

- а) необхідність залучення учасником додаткових власних або позикових коштів і відображення цих коштів у розрахунках ефективності;
- б) необхідність припинення реалізації проекту;
- в) виявлення змін у фінансовому стані проекту.

50. Мета визначення балансу грошових потоків:

- а) забезпечити необхідну суму коштів в обороті на певні дати;
- б) уточнити структуру капіталу проекту;
- в) підготувати показники для розрахунку ефективності проекту;
- г) для розрахунку показників ліквідності і рентабельності.

51. Для одержання коректних результатів при проведенні розрахунків ефективності проекту не є необхідним:

- а) узгодження в розрахунках часу грошових потоків;
- б) врахування масштабу проекту;
- в) вибір моменту для дисконтування;
- г) вимір витрат і вигод по проекту.

52. Проекти приймаються тільки тоді, коли ЧПД (чистий приведений дохід):

- а) більше нуля;
- б) менше нуля;
- в) дорівнює нулю;
- г) більше одиниці;
- д) менше одиниці.

53. Внутрішня норма прибутковості:

- а) відображає норму дисконту, при якій ЧПД (чистий приведений дохід) дорівнює нулю;
- б) ставка відсотка, при якій проект стає збитковим;
- в) ставка відсотка, при якій проект є прибутковим;
- г) сума грошового потоку, який одержують в результаті реалізації проекту.

54. За формулою: ГП-ІК розраховується:

- а) чистий приведений дохід;
- б) чистий грошовий потік;
- в) внутрішня норма прибутковості;
- г) період окупності.

55. Проекти приймаються тоді, коли ІД (індекс прибутковості):

- а) більше 0;
- б) більше 1;
- в) більше ставки відсотка по проекту;
- г) менше 1;
- д) менше 0;
- е) менше ставки відсотка по проекту.

56. Проекти приймаються тоді, коли ПО (період окупності):

- а) більше 1;
- б) менше 1;
- в) більше терміну реалізації проекту;
- г) менше терміну реалізації проекту;

57. Проект вважається рентабельним, якщо:

- а) $VND > 1$ (внутрішня норма прибутку) > 1 ;
- б) $VND < 1$;
- в) $VND <$ ставки відсотка по проекту;
- г) $VND >$ ставки відсотка по проекту.

58. Як зміниться індекс прибутковості (ІД) проекту, якщо суму грошового потоку зменшити вдвічі?

- а) не зміниться;
- б) збільшиться вдвічі;
- в) зменшиться вдвічі

59. За якої умови проект можна вважати ефективним?

- а) $VND = 25\%$; $i = 15\%$;

- б) ЧПД = 235 000 тис. грн.;
в) ІД = 0,45.

60. Як зміниться ЧПД (чистий приведений дохід) проекту, якщо суму грошового потоку збільшити?

- а) не зміниться;
б) збільшиться;
в) зменшиться.

61. За якої умови проект можна вважати неефективним?

- а) ВНД = 35%; $i = 15\%$;
б) ЧПД = 550 000 тис. грн.;
в) ІД = 0,45.

62. Яке рішення прийняти по проекту, якщо при розрахунку $ІД > 1$?

- а) проект прийняти до реалізації;
б) проект відхилити.

63. Яке рішення прийняти по проекту, якщо при розрахунку $ВН0 > i$?

- а) проект прийняти до реалізації;
б) проект відхилити.

64. Зі збільшенням частки позикового капіталу рентабельність власного капіталу:

- а) знижується; б) підвищується; в) не змінюється.

65. Зі збільшенням ставки інвестування рентабельність власного капіталу:

- а) знижується; б) підвищується; в) не змінюється.

66. Зі збільшенням ставки оподаткування рентабельність власного капіталу:

- а) знижується; б) підвищується; в) не змінюється.

67. Зі зменшенням частки позикового капіталу рентабельність власного капіталу:

- а) знижується; б) підвищується; в) не змінюється.

68. Зі зменшенням ставки інвестування рентабельність власного капіталу:

- а) знижується; б) підвищується; в) не змінюється.

69. Зі зменшенням ставки оподаткування рентабельність власного капіталу:

- а) знижується; б) підвищується; в) не змінюється.

70. Внутрішні ризики виробництва містять у собі:

- а) забезпеченість потужностями плану виробництва;
б) надійність устаткування;
в) забезпеченість матеріальними ресурсами плану виробництва;
г) можливість реалізації продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках;
д) диверсифікованість клієнтури.

71. Внутрішні ризики постачання містять у собі:

- а) забезпеченість потужностями плану виробництва;
б) надійність устаткування;
в) забезпеченість матеріальними ресурсами плану виробництва;
г) можливість реалізації продукції на внутрішньому і зовнішньому ринку;
д) диверсифікованість клієнтури.

72. Внутрішні ризики збуту містять у собі:

- а) забезпеченість потужностями плану виробництва;
- б) надійність устаткування;
- в) забезпеченість матеріальними ресурсами плану виробництва;
- г) можливість реалізації продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках;
- д) диверсифікованість клієнтури.

73 Внутрішні ризики фінансування містять у собі:

- а) забезпеченість потужностями плану виробництва;
- б) надійність устаткування;
- в) забезпеченість матеріальними ресурсами плану виробництва;
- г) можливість реалізації продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках;
- д) диверсифікованість клієнтури.

74. Загальноекономічні зовнішні ризики містять у собі:

- а) темпи економічного росту;
- б) податковий ризик;
- в) ризик трансферту;
- г) рівень інфляції і дефляції;
- д) ліквідність.

75. Фінансові зовнішні ризики містять у собі:

- а) середньоринкова ставка відсотка;
- б) податковий ризик;
- в) ризик трансферту;
- г) рівень інфляції і дефляції;
- д) ліквідність.

76. Політичні зовнішні ризики містять у собі:

- а) середньоринкова ставка відсотка;
- б) податковий ризик;
- в) ризик трансферту;
- г) рівень інфляції і дефляції;
- д) ліквідність.

77. На передінвестиційній фазі виникають ризики:

- а) збільшення витрат виробництва у порівнянні з проектними;
- б) невдале розміщення підприємства;
- в) помилки в оцінці альтернативних технологій;
- г) зниження цін на продукцію;
- д) перевищення кошторисної вартості будівництва;
- е) неповного фінансування.

78. На інвестиційній фазі виникають ризики:

- а) збільшення витрат виробництва у порівнянні з проектними;
- б) невдале розміщення підприємства;
- в) помилки в оцінці альтернативних технологій;
- г) зниження цін на продукцію;
- д) перевищення кошторисної вартості будівництва;
- е) ризик неповного фінансування.

79. На експлуатаційній фазі виникають ризики:

- а) збільшення витрат виробництва у порівнянні з проектними;
- б) невдале розміщення підприємства;
- в) помилки в оцінці альтернативних технологій;
- г) зниження цін на продукцію;

- д) перевищення кошторисної вартості будівництва;
- е) неповного фінансування.

80. Підприємство виготовляє і продає продукції на 200 000 грн. Загальні витрати – 150 000 грн., у тому числі постійні – 50000 грн. Коефіцієнт безпеки операційної діяльності складає:

- а) 1,0;
- б) 0,25;
- в) 0,75;
- г) 0,5;
- д) 0,3.

81. У поточному році підприємство одержало 500 000 грн. операційного прибутку. У плановому році передбачається збільшення обсягу виробництва і реалізації продукції на 15%. При операційному лівериджу 2,0 прибуток складе, грн.:

- а) 900 000;
- б) 650 000;
- в) 1200 000;
- г) 720 000;
- д) 800 000.

82. Виручка від продажу продукції – 700 000 грн. Змінні витрати на весь обсяг продукції – 350 000 грн. Постійні витрати на весь обсяг продукції – 250 000 грн. Операційний ліверидж дорівнює:

- а) 2,5
- б) 3,5
- в) 4,5
- г) 6
- д) власний варіант

83. Постійні витрати на весь обсяг випуску продукції складають 500 000 грн. Обсяг беззбиткового виробництва – 2000 шт. Змінні витрати на весь випуск – 200 000 грн. За якою мінімальною ціною (грн.) доцільно продавати продукцію?

- а) 550
- б) 450
- в) 350
- г) 250
- д) власний варіант

84. Витрати на виробництво і реалізацію продукції – 400 000 грн., у тому числі постійні витрати – 100 000 грн. Чому дорівнює коефіцієнт маржинального прибутку, якщо виручка фірми дорівнює 600 000 грн.

- а) 0,2
- б) 0,3
- в) 0,4
- г) 0,5
- д) власний варіант

85. Керівництво підприємства має намір збільшити виручку від реалізації на 10% (з 40 000 до 44 000 грн.). Загальні змінні витрати – 31 000 грн. Постійні витрати – 3000 грн. Операційний прибуток, що відповідає новому рівню витрат, грн.:

- а) 10 000
- б) 6900
- в) 6600
- г) 10 900

д) власний варіант.

86. За даними попереднього тесту коефіцієнт безпеки з новим рівнем виручки:

- а) 67%
- б) 70%
- в) 76%
- г) 80%

д) власний варіант.

87. Керівництво підприємства має намір збільшити виручку від реалізації на 10% (з 40 000 до 44 000 грн.). Загальні змінні витрати – 31 000 грн. Постійні витрати – 3000 грн. Операційний прибуток, що відповідає новому рівню виторгу, грн.:

- а) 10 000
- б) 6900
- в) 6600
- г) 10 900

д) власний варіант.

89. За даними попереднього тесту запас фінансової міцності з новим рівнем виторгу:

- а) 67%
- б) 70%
- в) 76%
- г) 80%

д) власний варіант.

90. Підприємство виготовляє і реалізує за рік 20 000 виробів за ціною 50 грн. Змінні витрати на один виріб – 30 грн., постійні витрати за рік – 300 000 грн. Скільки необхідно виготовляти виробів (шт.), щоб за даних умов одержати 500 000 грн. прибутку за рік?

- а) 4000
- б) 100 000
- в) 40 000
- г) 25 000

д) власний варіант

91. Виручка від продажу продукції – 700 000 грн. Змінні витрати на весь обсяг продукції – 250 000 грн. Постійні витрати на весь обсяг продукції – 350 000 грн. Операційний ліверидж дорівнює:

- а) 2,5
- б) 3,5
- в) 4,5
- г) 6

д) власний варіант

92. Операційний ліверидж визначається відношенням:

- а) постійних витрат до обсягу продажів;
- б) змінних витрат до постійного;
- в) маржинального прибутку до операційного прибутку;
- г) маржинального прибутку до обсягу продажів;
- д) операційного прибутку до маржинального прибутку

93. Маржинальний прибуток це:

- а) виручка (дохід) від реалізації продукції;
- б) різниця між виручкою і перемінними витратами;
- в) різниця між виручкою і постійними витратами;

- г) різниця між постійними і змінними витратами;
- д) різниця між виручкою і сумарними витратами.

94. Аналіз ринкових можливостей містить:

- а) аналіз мікро- і макросередовища проекту, аналіз роздрібного й оптового ринків;
- б) аналіз потенційного попиту і потенційних споживачів;
- в) вибір цільових сегментів і позиціонування товару на ринку.

95. Прогноз обсягів збуту продукції складають на основі:

- а) аналізу витрат;
- б) сегментування ринку;
- в) позиціонування товару на ринку;
- г) вивчення попиту;
- д) аналізу ринку.

96. Організація просування товарів передбачає визначення:

- а) каналів просування товарів;
- б) просування товарів проекту на ринок;
- в) способи стимулювання просування товарів на ринок;
- г) аналіз витрат виробництва.

97. Формування ціни на продукцію полягає в:

- а) постановці завдань ціноутворення і визначення меж попиту;
- б) аналізі витрат і цін конкурентів;
- в) визначенні методу ціноутворення і встановлення остаточної ціни;
- г) визначенні знижок у ціні при продажу в кредит.

98. Просування продукції це:

- а) реклама і стимулювання збуту;
- б) створення мережі оптової і роздрібною торгівлі;
- в) транспортні витрати продавця.

99. Інформація для маркетингових досліджень може бути отримана із:

- а) внутрішньої звітності;
- б) зовнішньої інформації;
- в) маркетингових досліджень;
- г) власний варіант.

100. Така концепція маркетингу створюється, якщо попит значно перевищує пропозицію:

- а) концепція виробництва;
- б) концепція товару;
- в) концепція збільшення продажів;
- г) усі відповіді правильні.

101. План маркетингу включає розділи:

- а) дослідження і аналіз ринку;
- б) цінова політика і канали збуту, реклама;
- в) аналіз положення справ у галузі.
- г) всі відповіді правильні.

102. Скласти правильний порядок проведення маркетингового аналізу:

- а) аналіз ринкових можливостей;
- б) складання плану маркетингу;
- в) контроль поточних показників у порівнянні з плановими;

г) прогнозування обсягів збуту продукції.

103. Метою технічного аналізу є:

- а) вивчення споживачів продукції;
- б) розрахунок і аналіз поточних витрат виробництва;
- в) розрахунок капітальних витрат;
- г) складання графіка реалізації проекту.

104. До змісту технічного аналізу входять:

- а) аналіз ринку;
- б) аналіз податкового законодавства;
- в) вибір організації керування підприємством;
- г) вибір технології.

105. При дослідженні місця реалізації проекту необхідно розглядати:

- а) наявність поблизу ринків збуту;
- б) можливість транспортного доступу до місця;
- в) виробничу потужність підприємства;
- г) схеми земельних ділянок.

106. При аналізі вибору технології варто перевіряти наявність:

- а) застосовуваної сировини;
- б) робочої сили;
- в) (а) і (б) разом;
- г) ні (а), ні (б).

107. Приведіть у відповідність послідовність проведення робіт з технічного аналізу:

- а) підготовка графіка здійснення проекту;
- б) проектування матеріально-технічного постачання проекту;
- в) розрахунок витрат виробництва і збуту продукції проекту;
- г) підготовка, освоєння і забезпечення якості виробництва;
- д) розробка проектної документації.

108. Мета інституціонального аналізу – оцінка:

- а) організаційної обстановки;
- б) правової обстановки;
- в) політичної обстановки;
- г) адміністративної обстановки;
- д) вироблення рекомендацій щодо заходів, спрямованих на зміцнення можливостей залучених організацій;
- е) систем цінностей населення проекту.

109. Назвіть зовнішні фактори, що впливають на організацію проекту:

- а) політико-правові;
- б) структура організації;
- в) кадрове забезпечення проекту;
- г) економічні фактори.

110. При проведенні інституціонального аналізу використовують:

- а) описові моделі, що визначають взаємозв'язки між кількома змінними;
- б) аналітичні моделі, що характеризують можливі динамічні відхилення;
- в) моделі прийняття рішень;
- г) методи експертних оцінок;
- д) підхід альтернативної вартості;
- е) підхід, заснований на оцінці втрати доходу.

111 Завдання соціального аналізу є:

- а) визначення прийнятності варіанта проекту з точки зору споживачів;
- б) визначення придатності пропонувананих варіантів проекту з точки зору інтересів "цільової" групи населення;
- в) розробка стратегії залучення населення до підтримання проекту;
- г) усі відповіді правильні;
- д) правильні відповіді б) і в).

112. Проведення соціального аналізу проекту:

- а) обов'язкове для всіх проектів;
- б) необхідне для визначення фінансового результату проекту;
- в) дозволить визначити економічний ефект проекту;
- г) не обов'язкове для всіх типів проектів.

113. Соціальний аналіз повинен починатися на стадії:

- а) ідентифікації проекту;
- б) інвестиційній;
- в) експлуатаційній.

114. Соціальний аналіз проводять:

- а) населення регіону, і якому проект реалізується;
- б) інвестори;
- в) менеджери проекту;
- г) учасники проекту;
- д) аналітики залучених організацій.

115. Соціальний аналіз передбачає виявлення:

- а) існуючого рівня соціального середовища;
- б) зацікавленості в проекті місцевого населення і реалізуючих проект організацій;
- в) заходів для забезпечення відповідності результатів проекту інтересам цієї соціальної групи, на яку розрахований проект;
- г) всі відповіді вірні.

116. При проведенні соціального аналізу необхідно аналізувати стан безробіття в регіоні реалізації проекту:

- а) так; б) немає.

117. Аналіз соціальної культури населення передбачає вивчення:

- а) рівня безробіття в регіоні;
- б) стану безробіття у країні і заходи її державного регулювання;
- в) визначення можливості працевлаштування безробітних у даному проекті;
- г) розподіл мешканців за класовою ознакою.

118. Чи необхідне проведення оцінки рівня і якості життя населення в соціальному аналізі проекту:

- а) так; б) немає.

119. Демографічне дослідження може показати:

- а) забезпеченість робочими місцями;
- б) рівень конкуренції поколінь;
- в) рівень освіти населення;
- г) сучасні особливості способу життя;
- д) реальні середні грошові доходи на душу населення і середньорічний темп їх приросту.

120. Мета екологічного аналізу:

- а) встановлення імовірності впливу проекту на навколишнє природне середовище;
- б) оцінка усіх вигод і витрат внаслідок впливу;
- в) встановлення взаємозв'язку між вибором технологічного процесу і потенційною можливістю мінімізації відходів;
- г) аналіз відповідності стандартам якості продукції.

8. Методи навчання.

Сучасні вимоги до підготовки фахівців з управління інвестиційною діяльністю передбачають здобуття основних практичних вмінь щодо застосування проектного аналізу, опанування основ методології, технологіями та оволодіння методами формування, моніторингу та контролю, управлінських рішень на національному, регіональному та місцево рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загальноцивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків.

Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби: – на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага студентів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; заохочуються студенти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо; – на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: виконання практичних завдань відповідними програмними засобами; аналіз, інтерпретація та обговорення отриманих результатів; мозковий штурм; презентації; робота в малих групах; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Планування занять передбачає створення передумов для реалізації таких методологічних принципів навчального процесу: – інтенсивне використання самостійної роботи студента (підготовчий етап до виконання практичних завдань та інтерпретації отриманих результатів); – активне використання програмного забезпечення для виконання практичних завдань; – дотримання жорсткого регламенту: визначення часу на індивідуальну роботу та обговорення отриманих результатів; – впровадження принципу нормування: дотримання норм і правил при виконання тестових завдань та практичних завдань; – активна підтримка внутрішньо-групової взаємодії студентів, залучення до виконання практичних завдань та обговорення отриманих результатів.

9. Форми контролю.

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Проектний аналіз» є лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Відповідно до вище зазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання модульних контрольних робіт, реферату, виконання індивідуальних практичних завдань та іспит за період вивчення дисципліни.

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу.

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» затвердженого вченою радою НУБіП України

27 лютого 2019 року, протокол № 7, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисциплін, які викладаються протягом одного семестру – осіннього чи весняного, поділяється лекторами на *два-три змістові модулі*.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквиуму, результату експерименту, що можна оцінити чисельно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Рейтинг з додаткової роботи додається до рейтингу з навчальної і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається здобувачам вищої освіти рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня їх знань з дисципліни.

Семестровий іспит – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Проектний аналіз» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

12. Рекомендована література

- основна;

1. Аптекар С.С. Проектний аналіз : [навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів] /С. С. Аптекар, Ю. Л. Верич ; Донецький національний ун-т економіки і торгівлі ім.Михайла Туган-Барановського. Кафедра інвестиційного менеджменту. Донецьк :ДонНУЕТ, 2014. 308 с.
2. Афанасьєв М.В. Проектний аналіз: [конспект лекцій] Х. : ХНЕУ, 2013. 260 с.
3. В. В. Биба, А. С. Скрильник – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 258 с

4. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс від 16.01.2003р. № 436- IV (зі змінами та доповненнями). — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Курок О. О., Семененко О. Г. Проектний аналіз: навчально-методичний посібник. Пер.-Хм.: вид.: «ФОП Домбровська Я. М.». 2019. 204 с.
Рижиков В.С., Яковенко М.М., Латишева О.В., Дегтярьова Ю.В., Щелокова А.Л., Коваленко О.О. Проектний аналіз: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 384 с.
6. Проектний аналіз : [навч. посібник] / Р. Б. Тян [и др.] ; Дніпропетровська держ. фінансова академія. Д. : [б.в.], 2014. 244 с.
7. Чевганова В. Я. Проектний аналіз. [текст] : навч. посіб. / В. Я. Чевганова,

- допоміжна.

1. Білик М. Д. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. К.: КНЕУ, 2014. 592 с.
2. Блонська В.І. Проектний аналіз [навч.-метод. посіб. для самост. роботи за кредитно-модульною системою навч. напряму підгот. "Економіка підприємства"] : Укоопспілка, Львівська комерційна академія. Л. : ЛКА, 2012. 148 с.
3. Борщ Л. М. Інвестування: теорія і практика: навч. посіб. К.: Знання, 2013. 470 с.
4. Веретенников В.І. Управління проектами: навчальний посібник / Веретенников В.І., Тарасенко Л.М., Гевлич Г.І. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 280с.
5. Єрмошенко М. М., Плужников І. О. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів: Навч. посібник Національна академія управління. К., 2013. 155с.
6. Жуков В.В. Проектне фінансування: [навч. посіб.] 3-ге вид. К.: Знання, 2013. 248с.
7. Загвойська Л. Д. Економічний аналіз інвестиційних проектів: [навч. посіб.] / Загвойська Л. Д., Маселко Т. Є., Якуба М. М. Львів: Афіша, 2013. 317с.
8. Інвестиційний аналіз: підручник / [А.А. Пересада, Т.В. Майорова, С.В. Онікієнко та ін] ; кер. авт. кол. і наук. ред. А. А. Пересада. - [2-ге вид., переробл. та доповн.] . К.: КНЕУ, 2011. 544 с.
9. Кучеренко В. Р. Проектний аналіз у підприємстві / В. Р. Кучеренко [та ін.] ; Одеський держ. економічний ун-т. О. : Астропринт, 2013. 123 с.
10. Пересада А. А. Проектне фінансування: підручник / Пересада А. А., Майорова Т.В., Ляхова О. О. - К.: КНЕУ, 2013. - 736 с.
11. Яковлев А. І. Проектний аналіз інноваційно-інвестиційної діяльності [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] Х. : НТУ «ХП», 2010. 216 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. — <http://elearn.nubip.edu.ua/>.
2. Всеукраїнська електронна бібліотека. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.youalib.com>
3. Електронна бібліотека видавничого дому "Гребенников" (Росія)—[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.grebennikon.ru/>
4. Електронна бібліотека України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.elibukr.org>
Ліга Бізнес Інформ. // Режим доступу: www.liga.net
5. Наукові журнали: громадських організацій. // Режим доступу: <http://issuu.com/gurtrc/docs>
6. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua>
7. Нормативні акти України // Режим доступу: www.nau.kiev.ua
8. Ресурсний центр розвитку <http://issuu.com/gurtrc/docs>
9. Сайт Веховної Ради України // Режим доступу: www.rada.gov.ua
10. Українська бібліотека — «Джерело». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrlib.com/>